

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА.

1 58270 118

7799

1918

Виходить в міру потреби
вечером.

Ціна поодинокого числа
20 сот.

ВОЛЯ

Адреса Редакції
і Адміністрації:
Перемисьль „Народний
Дім“.

революційний орган Перемищини.

Українці!

Зважте, що нині, в сю радісну хвилю, кожний є жоввіром вільної України! Мусимо вибороти права, які нам належать ся! Мусимо їх боронити! Чи може маємо дальше дивити ся, як наші вороги рабують нам край, забирають нам нашу землю, щоби на ній господарувати? Маємож дальше поливати слезами наші рідні поля, ниви, видавати чужинцям наше добро, слухати їх грозьб, обид і прокльонів? Ні! Того вже ніколи не буде, того не сьміє бути! Раз покажм, що ми, українські хлібороби, селяни, робітники, залізничники, священники, урядники собі готові служити, не чужинцям, що поганим словом лиш вміли відплачувати ся нам! У ту святую хвилю Волі є нашим обовязком боронити свою землю, свої права, і кров за них проляти! У ту святую хвилю мусимо очуняти ся з марева, з страховища чужого панованя, чужих розказів, чужої руки, що нам ніколи щастя, а все лиха і горе і біду панували! У ту святую хвилю Волі мусимо забезпечити ту Волю діточкам своїм, щоби і они не стогнали дальше в ярмі, на панщині!

Щоби ясно боронити нашої народньої справи заснували ся у Перемишлі Перемиська Народня Рада, яка з'обовязує ся в імени цілого народу добувати приналежні нам права і їх боронити. Щоби їх боронити не лиш словом, але і оружем, заснувалаона Українську Народню Міліцію, яка заняла всі військові будинки і весь військовий маєток, щоби забезпечити їх перед рабунком товпи. З піднесенем чолом, вступають у те славне військо старі і молоді; робітники і студенти; купці і урядники, залізничники і листоноші; селяни і міщани! Они, ті борці за нашу справу присягли до останньої каплі крови боронити все те, що нам належить ся, майно загально-народне, як і майно кожного горожанина Української Держави. І весь народ, як один муж, повинен для свого власного добра і для добра нашого народу вступати у ті ряди Міліції! хто не може, нехай в своїм селі причиняє ся до організації.

Взиває ся всіх до беззглядного послуху Українській Національній Раді!

Слухайте і повинуйте ся всьому тому, що Вам Она розкаже, бо то єдина ваша власть. У всяких справах звертайте ся лиш до Української Національної Ради! Не слухайте чужих заряджень, ставте опір чужим людям! Бо лише Українська Національна Рада має право розказувати на нашій землі!

Раз зрвм кайдани, чуймо ся панамі власної землі, власних піп, нив і лісів, власного свого майна!

Редакція.

Вчера о год. 4. рано заняли українські війська Перемисьль, обсадили всі правительственні будинки, та удержують в місті лад і порядок. Віроломний генерал Пухальський інтернований. В бою упали 2 українські вояки — а кількох ранено.

Честь українським героям!!

Українські війська, що стояли в околиці Перемишля, через кілька днів з зимною кровю терпіли польські провокації, бо не хотіли допустити до розливу крови. Колиж Поляки в підступний спосіб напали на Медику, острілюючи машиновим крісом з переїжджаючої льюкомотиви українські сторожі, мірка терпеливості переповнилась. Вночі вирушили українські війська на Перемисьль.

Події в Перемишлі.

На день 31. жовтня 1918 приготували ся Поляки переняти в перемиському повіті власть в свої руки і оголосити Перемищину частею польської держави. Ім на руку йшов новоіменований військовий командант, генер. Пухальський, котрий в порозумінні з Поляками обіцяв дати їм військову поміч. Про те розійшла ся вістка вночі з з середи на четвер. Наслідком сього український 9 полк, стаціонований в Жиравиці, змобілізував ся під командою хороброго надпоручника Федюшки і був готовий до маршу на Перемисьль, на випадок колиб Поляки переняли власть в свої руки. Вісім тисяч селян з околичних сіл, довідавшись також про плян Поляків, прийшли мимо уливного дощу ще тої самої ночі до Перемишля і в четвер рано у „Народнім домі“ відбули віче, на котрім присягли, що польське панованне в Перемищині може прийти тільки по їх трупах. Тимчасом представники української Національної Ради в Перемишлі удали ся до військової команди і тут заявили, що більшість українського населеня ніколи не допустить до польського панованя в Перемищині. Так шеф генерального штабу як і військовий комендант генерал-Пухальський стали лукавити і впевняти представників Національної Ради, що вони бажать

бути нейтральними. Говорив се генерал Пухальський тому, бо побачив, що його плян проголошення польського панованя в Перемишлі не має виглядів на здійснене, супроти грізної постави українського війська і українських мужиків. Він став переговорювати з укр. представниками і просити їх, щоб успокоїли селян і 9-тий полк в Журавиці, обіцяючи офіцерам і мужикам свого полку повну безкарність. Далі заявив генерал-Поляк, що він є „австрійським офіцером“ і не допустить тут до влади ані Поляків ані Українців.

Та яку вартість мали запевнення генерала-Поляки, показалося на другий день. Польські легіоністи підступом роззброїли 9-тий полк, а його офіцерів інтернували. Рівночасно на даних Поляками знак стали озброювати ся польські студенти і провокувати українське населення. Кілька озброєних недоростків, видно на приказ своїх провідників, вдерли ся навіть до палати нашого єпископа Коциловського і шукали там оружя і амуніції.

Провокаційне поведене польських загорільців викликало незвичайне обурення серед українського населення в Перемишлі і околиці. Здавало ся, що ще хвиля і прийде до оружною розправи. Побачив небезпеку і польський генерал Пухальський і звернувся до представника Національної Ради, посла Драгайкевича, з просьбою о поміч в удержанню ладу і порядку в місті і околиці. Українці певні своєї сили, не бажали проливати кров і заключили з Поляками тимчасову умову, після якої управу міста і повіту переймає комісія, що складається з 4 Українців і 4 Поляків. Завданням цієї Комісії є удержати лад і порядок і видавати всілякі потрібні розпорядки адміністраційно-політичні. В тій цілі утворено сейчас міліцію, яка складається з 1000 Українців і такого самого числа Поляків. Всі попередні влади військові і цивільні лишають ся далі і підлягають тій комісії. Як бачимо, уступчивість Українців велика. Вони певні своєї переваги в повіті згодили ся на ту комісію щоб тільки не полила ся кров.

Але провокаційне поведене деяких польських загорільців не уступає. Дійшло до того, що в ночі з суботи на неділю якісь польські загорільці острілювали з машинового кріса Медику і ранили кількох селян. Та загорілість потягнула за собою обсажене Перемишля Українськими військами.

Селяни, до зброї!

Вставай, хто живий, кому залежить на волі українського народу, кому залежить на будучности своїх дітей, на власнім майні. Накинь через плече карабін, наостри шаблю! Бо лиш зброєю запевните собі волю, лиш зброєю увільнитесь від чужого панованя! Зброєю і тільки зброєю обороните свої села, жите своїх дітей. А озброєні, будьте карні — т. є. виконуйте все те, що розкажуть вам ваші організатори, яких маєте вибрати вольними голосами. Вони є вашими командантами, вашою властю, вони мають право вам розказувати, а ви обов'язані їх слухати.

Щоби ваше село було добре зорганізоване, поділіть ціле між десятників. Кождий десятник має команду над десятьма хатами. В разі алярму під його команду всі озброєні йдуть скоро на збірне місце і тут дістають прикази організатора або його заступника.

Однак зі зброєю треба обходити ся обережно! Її треба уживати лиш тоді, коли грозить небезпека зі сторони ворога, коли зайде потреба самооборони, або коли вийде виразний приказ Української Національної Ради.

Не стріляй для забавки, не марнуй амуніції, бо вона може бути дуже потрібна. Кождий член горожанської сторожі повинен тямити завсідки, що чужа власність є свята, її не вільно нарушувати, її треба боронити перед ворогом. В той спосіб удержите порядок в селі. Бо пам'ятайте, що нинішній час бур-

ливий, австрійські військові влади і жандармерія вже уступили, тож кожде село мусить само беречи порядку в себе.

Як маємо заховувати ся супроти Поляків і Жидів, що мешкають в межах нашої держави?

Українці утворили свою державу на тих землях, де український нарід жиє в більшости. Побіч Українців живуть в меншости Поляки і Жиди і їм належать ся ті самі горожанські права, що і Українцям. Їх майна і житя треба беречи, коли вони спокійні і не поривають ся до панованя над нами. Поляки ще вправді не прийшли до розуму і ще мріють про пановане над нами — та се дарма, Українці те пановане силою скинуть.

За те Жиди признають всюди Українську Національну Раду найвисшою своєю властю, признають українську державу і ми зі своєї сторони стараймо ся запевнити їм спокійне і безпечне жите.

Словом — треба поводити ся з Поляками і Жидами чемно але і обережно, дбати про їх добро, але також всяке насильство з їх сторони і замах на нашу державу, треба відпирати оружем і то рішучо та безоглядно.

Польська провокація.

Медицка громада зорганізувала ся до самооборони і обсадила сторожею залізничий дворець і всі важніші місця в селі. Перемишльські Поляки урости собі, що Перемищина має належати до Польщі і напали на спокійну сторожу ось як: Помістили машиновий кріс на локомотиві потягу, та стали ним в переїзді острілювати стацію і ранили три особи. Се спонукало горожанську сторожу ушкодити оден залізничий тор, щоби кождий потяг задержав ся на стації і піддава ся ревізії.

Ми остерегаємо польських цівголоків, щоби не бавили ся з огнем, бо ся забава дуже небезпечна і звертаємо увагу розважніших Поляків на ту провокацію та просимо їх, щоб перемишльським недоросткам пояснили наслідки тої провокації. Пам'ятаючи Польщі з Перемишльськими належати до минувшини і шкода кождої краплі крові в її обороні. Українська Перемищина може належати тільки до України — а ніколи до Польщі!

Про сю подію в Медиці депешували перемишльські Поляки до краківських газет ось так: „Українці зірвали залізничі шини коло Медики. Спільна польско-українська комісія вислала на місце посла Драгайкевича, щоби успокоїв українське населення, бо множать ся напади на польське населення“. — Звичайна собі польська брехня! Селяни зірвали шини на однім торі — тільки для самооборони. Про які небудь напади на спокійне польське населення ніхто в Медиці не знає.

Українці обсадили Львів і інші міста східної Галичини.

Дня 2. падолиста о год. 4. рано українські полки обсадили у Львові всі правительственні і публичні будівлі, як намісництво, уряд почтовий і телеграфічний, дворець залізнич., ратуш, дирекцію поліції і т. д. Намісника графа Гуйна взято під сторожу. Такі самі вістки приходять і з інших міст східної Галичини.

Револуція у Відні і Будапешті.

В обох столицях небічки Австро-Угорщини вибухла революція. Військо, так мужва як офіцири, домагають ся републики і демонструють по улицях. У Відні утворила ся червона гвардія, котра домагаєть ся увязнення цїсаря і членів цїсарської рідні.

В Будапешті повалено старе правительство. Прийшло до заворушень уличних, серед яких убито кілька осіб. Графа Тішу, котрий був одним з тих злочинців, що викликали світову війну, убили три вояки в його власнім мешканю.

Селяни, в єдности сила!!

Чим більша буде єдність наша, чим сильніше буде наше бажане скинути чуже ярмо, тим менше буде мати відваги і розмаху наш відвічний ворог в судорогах свого конаня.

Виходить в міру потреби
вечером.

Ціна поодиного числа

20 сот.

ВОЛЯ

Адреса Редакції
і Адміністрації:
Перемишль „Народний
Дім“.

революційний орган Перемищини.

Кріс в руці!

Учора вечером розійшлися по місті вісті про угоду чи умови з Поляками. Урядовий комунікат Української Національної Ради не появився, а се дало товчок усяким непровіреним сплетням про зміст умови. До того всякі маловіри й слабодухи уважали своїм обов'язком ширити непокоячі вісті. Курсувала по місті качка про приїзд „гринайцятки“ з Кракова. На Засяні „відкрив“ один „герой“ навіть панцирний потяг! (Ще лише повинен був додати, що за ніч перевезли Поляки з Парижа десять танків, то був би досягнув рекорд!)

Уважаємо нацим сьвятим обов'язком, у сю важну хвилю протиділати таким сплетням і поголокам, які є шкідливими навіть у спокійних часах. В переломових історичних хвилях належало би ширене таких тривожних вістей карати смертю, щоби труси і зленеровані підстріленці не ширили у суспільности тривоги і заколоту.

Якеж становище повинна зайняти українська суспільність цілої Перемищини супроти сплетень про угоду? Одиноким становищем подиктованим українськими народними інтересами є не вірити в успіх угоди в загалі. Не хочемо сягати до історії польсько-українських угод за князів Романа і Данила, не будемо пригадувати, що Польща не додержала ні одної угоди заключеної з козаками, а вкажемо лише на сумні досьвіди XIX століття. Нині не сьміємо повторити похибок 1848. року, не можемо дозволити, щоби Поляки вивели нас так хитро в поле, як в 70. роках вивели Лаврівського, а в 90. Романчука і Барвінського. „Нова ера“ викликала лише квітєзм у суспільности, де кожний із задоженими руками а отвореного губою ждав, аж

залетять йому до губи голубці усмажені в польській кухні. Угода з Поляками мала лише сей наслідок, що запропачено демократичні клічі реформ радикальної партії.

Ми не віримо, що нині найшли би ся у українській суспільности люди, які важили би ся заключити з Поляками, умову, яка була би шкідлива й небезпечна для українських селянських інтересів. Говорить ся про небезпеку большевизму. На се відповідаємо, що большевизм небезпечний лише для Поляків, а не для нас. Можуть Поляки говорити, що стягнуть війська з Варшави, Кракова і т. д. а тоді нас зломлять і виріжуть. На се відповідаємо: Не віримо, що Поляки можуть зібрати таке військо, бо надто нам відомо, як сильна є ненависть польського селянства й робітництва до польської буржуазії й панів. Коли польське робітництво Варшави не хоче йти під команду Пілсудського у Варшаві, то як можливо вірити, що воно на зазив Поляків з магістрату приїде різати Українців до Перемишля. Знаємо, чого хочуть й ждуть Мазурі коло Тарнова й Ряшева. Коли Полякам удало би ся там зібрати яке військо, нехай його держать на своїй землі, щоби мазурський селянин не зробив з своїми дорогими панамі „сігачамі“ такого порахунку, який зробив за мазурської різні 1846. року. Отже „strachy na Lachy“!

А хотяй би навіть се польське військо прийшло до Перемишля, мало перевагу й грозило нам вирізанем, то ми таки на угоду не підємо. Перемишська українська інтелігенція не упокорить ся перед Поляками, не зрадить селянських інтересів для власної вигоди, хоча би їй прийшло зложити свої голови.

А щоби Поляки не заскочили нас, то одиноким нашим виходом є **творити сильну, карну армію**. Не хитрість, не облуда, лише сила буде рішати. Перед польським напором не ухоронить нас кусник паперу, лише **набитий кріс у сильних руках**.

† Орест Авди́кович

Вільна Україна пращає свого вірного сина Ореста Авди́ковича, що ціле життя служив Вітчизні, однак не діждав ся побачити плоди своєї праці. Покійний родив ся 1877. в Сороках, скалатського повіта в священничій родині. Гімназійні науки побирав в українській гімназії у Львові, а відтак записав ся на гірничу академію в Леобен. По трох роках переніс ся на філософію до Львова, де брав дуже живу участь в житті академічної молодіжи. За сецесії був у Відні.

Відбувши кілька місяців учительської служби у польській гімназії в Перемишлі працював Покійний як учитель в українській гімназії від вересня 1903. року. Незвичайно освітлений, при сьм ніжний і тактовний, був Покійний божищем своїх учеників, для яких був приятелем і батьком. Рівночасно учив в „Українськїм лиці“. Але не обмежив ся лише на педагогічну діяльність, бо брав живу участь в українських Товариствах.

Був довголітнім головою „Товариства научних викладів ім. П. Могили“, для якого виголосив багато викладів (про Шевченка, Франка).

Зі смертю Авди́ковича тратить Україна визначного письменника. Писати почав Покійний вчасно, та оголошував свої новелі в „Ділі“ то періодичними виданнями. Новелі Авди́ковича ціхує щирість, ніжність і гумор, бо щирим і ніжним був сам Автор. Та був він строгим судією своїх творів; писав майже без перерви, але все виправляв та вигладжував форму, тому його збірки появлялись нераз по довгих перервах. У рукописах лишилось ще багато творів.

У грудні 1916. року понав Покійний у дуже тяжку недугу, яка прикувала його до ліжка на майже цілі два роки. В маї 1917. переїхав Покійний на ліченне до Відня, де по довгих терпіннях упокоїв ся 30. жовтня с. р., полишивши вірну товаришку життя Климентину з Сичинських і двоє дітей Стефанію й Ореста. Ізза революційних заворушень у Відні не можна було перевести тіло й воно лишилось у Відні аж до хвилі, коли Орест Авди́кович буде міг спочити у рідній землі. Вічна йому пам'ять!

В бою за Перемишль впали від ворожої кулі дня
4. листопада с. р. вночі

Петро Голубець і Панько Чура

оба селяни з Мальгович,

а тяжко ранений в тім бою

Юліян Козьол

ученик VI. кл. укр. гімназії в Перемишлі

помер в військовому шпиталі дня 5. листопада.

Похорони сих героїв, що перші положили головами за волю України, відбули ся вчера попол. при великим здвизі народа.

Честь їх памяти! Україна ніколи не забуде своїх героїв!

Польські провокації.

З Кракова, Тарнова, Ряшева до нас вісти, що польське військо обдирає повертаючих українських вояків. На кожній стації уладують Поляки „ревізії“ і по кількох таких ревізіях український вояк приїжджає на територію української держави мало що не голий; зачинають від зброї — а кінчать на одію і обую.

В інших містах не вдоволяють ся ті лицарі тільки „ревізією“ — але інтернують наших вояків і не пускають їх домів. Така доля стрінула часті українського 10. полку, який рекрутуєть ся з Перемищини, а якого кадра стояла в Новому Санчі. Поляки розбродили 700 людей свого полку, в тім 28 офіцерів, інтернували їх і не хотять пустити домів. Чому? Можливе, що на те питане дає добру відповідь вчерашня краківська Нова Реформа. Ся часопись доносить, що укр. 58 полк, що рекрутуєть ся з Станіславова, Надвірної, Товмача і Городенки, „зістав заприсяжений“ на вірність польській державі. Отже можливе, що і 10 полк голодом і машиновими крісами „зістане заприсяжений“.

Та нехай Поляки роблять собі кпини з вояцької присяги, нехай морять наших людей голодом — се їм нічо не допоможе. Їх панованє на українській землі скінчило ся безповоротно! А коли вони ще й тепер не хотять свого зрозуміти і посміхають ся та збиткують ся над розоруженим українським вояком, — то нехай памятають, що сей вояк, вернувши домів, з тим більшою ненавистю буде нищити все те, що звязане з польським панованєм на українських землях.

Мобілізуйте ся!

Для оборони української землі перед польською навалою і панщиною оголосила Українська Національна Рада

мобілізацію

всіх мужчин-Українців. Тому кожний мужчина від 18. до 50. року життя має бути готовим до бою за волю рідної Землі. Зброю і амуніцію дістане в Перемишлі, де кожний має зголосити ся.

Отже будьте готовими до бою на приказ Української Національної Ради!!

Польські соціалісти а українська держава.

Вчера т. е. 6 листопада зааранжував соціаліст Ліберман збори польських соціалістів, на котрих виступив проти української державности, домагаючи ся якоїсь, ближше ним неозначеної республіки в Перемишлі. Далі Ліберман виступав проти милітаризму, а з'окрема проти українського війська.

Хто се такий той соціаліст Ліберман? Се Поляк „мойжешового визнаня“, котрого всі перемиські Жиди відпекали ся і котрому відмовили право промовляти в їх імені. Се бувший офіцер польського легіону, що бажає Польщі на українських землях, — словом Ліберман се вшехполяк, що криєть ся під плащиком польського соціаліста і несвідомим робітникам пускає тумана в очи.

Якої республіки бажає Ліберман? Сього він виразно не каже, бо має на думці якусь польську республіку на українській землі. Український народ бажає собі також республіки — але української, в якій склад входили би всі землі, заселені українським народом — отже і Перемищина. Та сього не хоче Ліберман, він хоче польсько-шляхоцької республіки!

Виступає також Ліберман проти українського війська і взагалі проти милітаризму. Яка безлична перфідія!! Той самий Ліберман антимилітарист — організує польське військо, уставив в робітничім домі машинові кріси і уладив там склад оружа і амуніції, а його прихильники грозять, що з українського „Народного Дому“ зроблять купу румовища.

От маєте слова і діла Лібермана, не соціаліста а вшехполяка! Правдивий соціаліст знає, що Перемищина — се українська земля, правдивий соціаліст знає, що український народ був до тепер невольником шляхоцької Польщі. І коли український народ нині скинув з себе польсько-шляхоцьке ярмо, то правдивий соціаліст буде радувати ся з сього і помагати українському народові в його визвольних змаганнях. Так буде думати і ділати правдивий соціаліст!

Не те Ліберман! — бо він не соціаліст а вшехпольський шешетляр. Українські робітники вже пізнали ся на тім хитрім жидку, а польські робітники вже приходять до розуму і не хочуть йти на шнурку Лібермана. От вже вчера дали ся чути з рядів польського робітництва слова „проч з Ліберманом“.

Надіємось, що вкоротці ціле робітництво виступить рішучо проти Лібермана, котрий хоче у нас довести до анархії, щоби серед сеї анархії брилювати і верховодити.

Жиди вже зробили з ним порядок, викинули його поза скобки. Тепер пора на польських робітників, котрі також повинні одногосно сказати:

Проч з Ліберманом!

Звірства польських легіоністів в Бушковичах.

За Сяном при залізничім торі 4 селяни бушковицькі робили службу в телефонічній будці. На сю будку напали легіоністи, 3 селян застрілили в будці а одного вивели на шини і тут застрілили. Тіла всіх чотирох покраяли штиками і шаблями. Імена українських мучеників такі: **Николай Гринкевич, Нагайський, Іван Петричка, Юрко Заболоцький.** Похорон всіх відбув ся в Бушковичах д. 6. листопада с. р.

Подаємо отсю подію до відома нашого громадянства в Перемищині, а команду польських легіонів питаємо: Чи внає вона, що за голови наших селян ручать своїми головами польські дідичі і польська інтелігенція у східній Галичині? Панове, бавите ся огнем!

Вісти з Німеччини.

На французько-бельгійському фронті знов побідили війська коаліції Німців і вони мусіли подати ся в зад. Коаліція далі веде війну і буде правдоподібно вести доти, доки не уступить цісар Вільгельм, бо він відвічальний за страшну всесвітню війну. Уступленя цісаря домагають ся також німецькі соціалісти. Але цісар Вільгельм упертий, не хоче уступити. Здаєть ся, що в Німеччині силою усунуть цісаря, а він сього сподіваєсь, бо утік потайки до німецької головної кватири. Але і се йому мабуть не допоможе.

Виходить в міру потреби
вечером.

Ціна поодиного числа

20 сот.

ВОЛЯ

революційний орган Перемищини.

Адреса Редакції
і Адміністрації:
Перемишль „Народний
Дім“.

Наші обов'язки.

Під прапором української державности знайшов ся д. 1. падолиста весь український народ, котрий до сього дня стогнав в польсько-австрійській неволі. Від Черемоша, Прута і Збруча аж поза Сян розніс ся могутній голос українського народу: „Проч з чужим панованем, нехай живе вольна галицька, буковинська і угорська Україна як складова часть великої Української Республіки“. І в одному дні завалило ся все те, що Поляки більше як півстолітя будували на українській землі, потріскали кайдани, якими вони при помочи слабоумного цисаря Франц Йосифа окували були наш народ. Всюди Українці переняли власть у свої руки, всюди з тим фактом погодили ся і признали нове правительство Жиди і розумні Поляки. Тільки львівські а поза ним перемиські Поляки хотіли би повздержати торжественний похід волі українського народу, хотіли би історію посунути взад о кілька століть. Та се їх мрії. і лишать ся мріями, коли український народ не спочине на дотеперішних успіхах, але із здвоеною енергією стане до будови своєї святої волі.

Передовсім нас, Українців Перемищини, чекає тяжка праця, яка вимагає від нас самоносвати для української держави. На нас звернені очи цілої України, бо ми гранична сторожа, що має боронити українську землю перед польсько-шляхоцькою навалою, має запевнити сим граничним землям независимість і волю, яка тільки можлива в складі Української Республіки. До тепер удало ся нам зайняти місто Перемишль, по сім боці Сяну, підчас коли по тамтім боці Сяну шаліє лютий ворог і знуцэєсь над нашими людьми в нелюдяний — звірський спосіб. Тим-то і наше положене тяжке і вимагає від нас незвичайних зусиль і праці, бо мусимо задержати те, що здобули, і прийти братам на поміч, що стогнуть в польському ярмі по тамтому боці Сяну. Тому мусимо передовсім сильно зоаганізувати ся, так військово як і політично.

На чолі нашого повіта повинна стояти сильна організація військова і уняти все у свої карби, щоб цілий рух був упорядкований, щоб воля не вироджувалась в анархію, щоби енергія українського селянства не розпилювала ся без користи. Адміністрація по селах повинна вже тепер перейти на організаторів, вибраних вольними голосами. Сі організатори при помочи узброєної горожанської сторожі мають удержувати лад і порядок в селі та виконувати всі поручення повітової організації. Коже село на зазив повітової організації **мусить** доставити означене число молодих людей від 18—30 року житя до українського війська в Перемишлі і тут вони обов'язані повнити військову службу аж до їх звільнення. Надають ся до сеї служби передовсім ті, що вже служили у війську, бо на образоване рекрутів нема тепер часу. Випрацьоване сьото пляну полишаємо нашій військовій коменді з тим, щоб сей тягар був рівномірно розложений на всіх в віці від 18—30 року житя. Виконане сьото пляну належить до організаторів і патріотичного духовенства та учительства, яке представить нашому народови, що коли він проляв стільки крові за чужу справу, то повинен ще короткий час постояти за найсвятіші власні права, за найцінніше власне добро, за землю і волю. Колижби де не можна осягнути сього добрим словом, там треба змусити до послуху авторитетови повітової військової власти.

Се дотичить горожан від 18—30 р. житя. Старші річники (з виімком добровольців) лишать ся в селі, повнять обов'язки горожанської сторожі а на зазив повітової військової команди вирушають в похід після приказу.

Попри мілітарну організацію при будові української державности повинні бути заняті всі українські сили без виімку, а передовсім жіноцтво і дівоцтво. Сільські жінки і дівчата займуть ся з подвоєною енергією господарством і мають важне завдане апровізувати місто т. е. виносити на торг всі середники живности.

Те саме обов'язує і мійське українське населене і на ньому лежить чи не найбільша відвічальність, бо воно свідоме того, що в тій історичній хвилі маємо виконати велитеньську працю. Хто не стоїть з крісом в руках (а кождий повинен те робити до 30-го р.), най поставить ся до діспозиції укр. Національній Раді, бо вона потрібує багато свідомих одиниць до організації сіл, особливших місій і т. д. Того, що нічо не робить в тій хвилі — повинні ми уважати зрадником українства. Мійське жіноцтво нехай на разі зрезигнує з політичних аспірацій т. е. участі в важних конференціях військово-політичних. Його нерви за слабі, вдача за ніжна, щоб воно могло розв'язувати і рішати важні справи військово-політичного характеру. За те яка гарна праця чекає жіноцтво на інших полях: Служба санітарна, по бюрох команд, при телефонах, нагляд по військових кухнях, а передовсім при апровізації міста. Бо апровізація в тих часах є так великої ваги, що насуваєть ся питане, чи значіне єї не панує над цілою ситуацією.

Словом — кождий Українець, кожда Українка може на своїм постерунку дуже много зділати, коли напружить всю свою енергію, аби посунути наперед розвій української державности.

На закінчене ще одна замітка: Бережимо ся пустої критики. Вірмо, що ті люди, котрі кермують цілою акцією, роблять в найліпшій вірі, числім ся з перепонами, а плиткою критикою, опетою на сплетях людей, **що нічого не хочуть робити**, не утруднюймо роботи тих, на котрих лежить відвічальність. Колиб навіть запримітили ми які похибки, то треба на них звернути увагу дискретно, без злоби. Памятаймо, що мстива рука ворога лиш чигає на те, щоби нас розбити, щоби посеред нас сіяти зневіру. Тому викорінюймо рішучо малодушність, пессимізм, але сильні йдім по тернях на зустріч Сонцю Золотому. Колиж би по дорозі до нього прийшло ся нам хвилево впасти, то вірмо, що піднесемось скоро і далі підемо до нього.

Польські провокації.

Вчашня „Нова Реформа“ донесла, що польські легіоністи **заарештували у Львові нашого пресв. митрополита Андрея Шептицького**. Се новий доказ божевілля польських загорільців, котрі не числять ся з наслідками сього їх поведеня супроти наших достойників Церкви. Пригадуємо, що в домі нашого єпископа переведено ревізію.

В Журавиці під Перемишлем заарештували польські легіоністи жінку і всю службу тамошнього пароха о. Залеського.

На Засаню в Перемишлі тяжко побити ті самі герої провідника перемиського укр. робітництва Івана Жовніра, котрий тепер лічить ся в шпиталі. На тім передмістю далі шаліє польська боївка. Вчора, в урочистий день св. Димитрія, окружила

вона капицю ОО. Василян, непокоїла людей а у о. ігумена перевела ревізію. Так само облягала дім о. Омеляна Кормоша.

З сіл за Сяном доносять, що Поляки змушують укр. селян вступати до польського війська.

Анархія в Польщі.

В ново утвореній державі анархія. В Любліні утворилося нове представительство, яке не признає польської Ради регенційної у Варшаві. Рада регенційна творить своє правительство, а міністри, що перед кількома днями уступили, формують своє правительство. Словом анархія. Тимчасом по селах і місточках західної Галичини шаліють мазурські банди. Місточка Динів, Дубецько і Порохник зрабовано, те само сталося, як доносять польські газети, в Хшанові, Неполоміях, Бжешніці, Заторі і Гдові. Польські часописи замість зайняти ся тим бандитизмом і його осудити, накинули ся на укр. визвольний рух і клеветують його. Виписують всілякі брехні на наших селян, що нападають на двори, рабують Жидів і т. д. Се безлична брехня польська. У нас всюди вірцевий спокій, а Поляки, як зачуваємо, бажали би дуже, щоб наше селянство підбурити до поганих вчинків, аби їх відтягнути від боротьби за волю. Тому звиваємо наше селянство, щоб мали ся на осторожности перед польськими агітаторами, що старають ся заколотити спокій і ввести нелад в наші ряди. У нас мусить бути лад і порядок на злість Полякам!!

До робітників міста Перемишля!

Українська Національна Рада переняла владу на тій території Галичини, на котрій український народ живе в більшості. Українське військо заняло також місто Перемишль.

Однак невідвільні елементи польського населення міста Перемишля ставлять опір зарядженням Упр. Національної Ради а навіть розпочали братовійчу боротьбу. Перед пару днями напали вони на 4 селян в Бушковичках, постріляли їх і порубали багнетами. Те і інші ще дикі вчинки польського війська роздувають пожежу ненависти між двома братніми народами.

Робітники і Робітниці польської народности! Не слухайте тих польських загорільців, що хотять панувати над робітництвом так польським як і українським. Рішучою поставою нап'ятуйте дикі вчинки загорільців і подайте руку робітникам і робітницям української народности. Ми, ціле робітництво, так українське як і польське маємо інші завдання, а не роздувати братню ненависть. Ми повинні признати українську державність безпроволочно, і злучившись разом з українським робітництвом, утворити сильну організацію в цілі забезпечення собі своїх прав.

Завданем українських, польських та жидівських робітників в теперішній хвилі єсть законне забезпечене робітничий клясі повне покористуване горожанськими правами і здавлене кривавої різні, яка розпочала ся в Бушковичках — по тамтїм боці Сяну.

Польська буржуазія міста Перемишля не може накидати своєї волі і рішати про будучність подавляючої більшості Українського населення повіту, яке одноголосно заявило, що хоче належати до Української Республіки.

А ся українська, правдиво демократична республіка, оперта на широких народних масах, коли в ній будуть сильні робітничі організації, дасть повну запоруку свобідного, національного і культурного розвитку всім своїм народам.

Не слухайте також підшептїв того, що ще уважаєсь вашим провідником, але котрий вже зірвав з соціалістичними кличами. Сей панок хоче у нас викликати анархію тим, що бажає саме місто Перемишль оголосити республікою, чим до рещти осмішив ся в очах всього робітництва. Тому проч з тим гешефтьером, котрий з робітництвом так польським як і українським не повинен мати нічого спільного.

Робітники і Робітниці! Звиваємо вас до спокою, до праці, до організації!

Нехай живе воля і братерство всіх народів!

Нехай живе вільна, з'єдинена, самостійна Українська Республіка!

Нехай живе міжнародна, революційна соціална демократія!

За місцеву організацію соціал-демократичної партії в Перемишлі.

Жовнір.

Крутій.

З наших сіл.

З Пикулич доносять про якісь спори між молодими а старими. Ми просимо пикулицьких громадян, щоби в так важній хвилі перестали спорити о дрібниці і надіємо ся, що вкортці там запанує згода.

З Буцова прибула до Перемишля депутація з жалобою на агента „Дністра“, Гузіля, що уводить в село кириню. Як довідуємо ся, військова команда виступить рішучо проти того кириника, що не розуміє ваги хвилі і заколочує порядок в селі.

Вісти з країв, що належали до Австро-Угорщини.

Цісар Карло зложив начальну команду армії, бо не хотів згодити ся на услівя завішення оружа, які подиктувала Італія. Начальним командантом армії став малярський генерал Кевеш, котрий згодив ся на ті услівя.

Тимчасом з італійського фронту т. звана австро-угорська армія вертає в найбільшому непорядку. Кождий вояк спішить чим скорше до рідного краю, щоб його боронити перед ворогами. Вертають і Українці, щоб стати в ряди українського війська і боронити рідну землю перед Поляками. А австрійські генерали, котрі зміли лиць вітати безборобних Українців, потратили тепер голови і кинули ся до рабунку. От, як доносять часописі, в начальній команді австрійській армії не хотіли генерали дати зеліничих потягів, щоб вивести раненних жовнірів. Але за те з місця постою тоїж армії вивезено 250 вагонів, наповнених дорожцїнностями (певно зрабованими!) для офіцарських родин у Відні і Будапешті.

За утікаючою австрійською армією гонять Італійці і вже заняли Грац, зближаючи ся до Відня.

Всячина.

Родинам поляглих за Українську Державу признала Укр. Національна Рада у Львові вдовичі і сирітські пенсії. Те саме дотичить і родин поляглих в бою за Перемишль.

У Львові шаліє далі боротьба між укр. військом а польськими бандами. Українці виперли Поляків аж за Кульпарків. В пятниці переїхали через Перемишль польські делегати, котрі на приказ Польської Комісії Ліквідаційної мають навязати переговори з львівськими Українцями.

В Бориславі і Дрогобичи пробували мазурські заїди ставити опір укр. військови. Колиж побачили свою безсильність, кинули оруже і заявили охоту вертати до своїх сіл на Мазурщині.

„Діло“ з д. 5. с. м. приносить поголоску, що український козацький загон машерує на Львів і вже обсадив Броди.

Польські газети доносять, що польські генерали в Кракові нараджують ся, як би то українським селянам відібрати волю і завести тут панщину. Думають сюди йти з польським військом. Тому всі українські селяни узброюйте ся і буцте готові до оборони перед Польцею і панщиною але лиш тоді, як прикаже Національна Рада в Перемишлі.

Оповіщення.

Команда українського війська в Перемишлі звиває всіх тих, що вписали ся до укр. міліції, щоби беззриволочно явили ся до служби. Непослух буде караний.

Звиває ся всіх селян перемиського повіта, щоби привозили на торг до Перемишля всі середники живности, як муку (збіже), картофлю, капусту і взагалі ярину, набіл, яйця і т. д. Торговля тепер вільна і ніхто ані в місті ані по дорозі не сміє непокоїти тих, що везуть або несуть на продаж живність до Перемишля.

Далі звиваєть ся всіх організаторів, щоби в порозуміню з громадскою старшиною зарядили копане бульби там, де вона до тепер невикопана ізза браку робітника. Бульбу належить викопати на кошт властителя, а викопану доставити до Перемишля (харчова секція Нац. Ради — провідник дир. Алиськевич), де властитель одержить відповідну заплату.

Подаєть ся до відома усіх, що військо одержало приказ стріляти до тих, що допускають ся рабунку на двірці зелізн., в магазинах або приватних мешканях.

